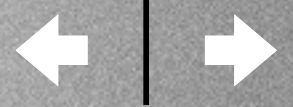

METODOLOGIE KINANTROPOLOGIE

KINANTROPOLOGIE

- vědecká - pedagogická disciplína

Charakteristika:

věda o lidském tělesném, duševním,
pohybovém a duchovním
zdokonalování

Oblasti působení:

- Tělesná výchova
- Sport
- Pohybová rekreace
- Pohybová regenerace
- Pohybové umění
- Bojové umění

Vznikají v evoluci jako
nevyhnutelná oblast
lidského zdokonalování
výchovou a vzděláváním.

Předmět výzkumu

Člověk a jeho:

- pohybové
- tělesné
- duševní
- duchovní

zdokonalování

Paradigma kinantropologie:

Podnět (P)

Stav (S)

Výkon (V) – V motorický,
sociální,
pohybový, psychický,
sportovní

Čas (t)

Pedagogická paradigmatická determinance předmětu kinantropologie

Předmětem výzkumu kinantropologie je ČLOVĚK, který se zapojuje do činnosti různých oblastí, kde na něho působí specifický systém podnětů, mění jeho stav a spolu vytváří jistý druh motorického a pohybového výkonu, který optimalizuje tělesné, pohybové, duševní a duchovní vlastnosti a schopnosti člověka, které vedou k individuální, společenské a přírodní HARMONII.

METODOLOGIE Kinantropologie

definice:

Metodologie je: vědecká disciplína, předmětem které je výzkum a realizace vědeckých metod.

Rozšíření definice:

Je věda o strategiích, procedurách, nástrojích a normách směřujících k poznání jevů, věcí a vztahů reality, jejich tvorbě a způsobech používání.

Vědecká metoda

Vědecká metoda je zákon přeměněný na pravidlo, soubor pravidel, systém regulativních principů vedoucích k poznání jevů, věcí a vztahů skutečnosti.

Jednodušší definice:

Vědecká metoda je specifický postup, definovaná záměrná činnost uspořádaných kroků a operací směřující z východiskových stavů k určitému konečnému stavu poznání. Je druhem návodu, pomocí kterého je možné dosáhnout řešení problému.

Třídění metod

Třídění je proces seskupování jevů, předmětů skutečnosti do homogenních skupin podle třídících znaků.

EMPIRICKÉ METODY:

Třídící znak = zkušenost

POZOROVÁNÍ

• je vnímání, uchovávání a reprodukce jevů skutečnosti, je:

- strukturované
- nestrukturované
- přímé, nepřímé
- jedno a víceobjektové
- jednorázové až dlouhodobé
- přímé, zprostředkované

ROZHOVOR, INTERVIEW

• metoda přímé interakce mezi výzkumným pracovníkem a respondentem, je:

- strukturovaný
- nestrukturovaný
- hromadný
- individuální
- standardizovaný
- nestandardizovaný

DOTAZNÍK – je písemná metoda odpovědí na dané otázky, je:

- standardizovaný
- nestandardizovaný

EXPERIMENT – metoda výzkumu, při které je do děje vkládán známý faktor (exp. činitel) a pozoruje se vývoj systému, je:

- myšlenkový
- přirozený
- laboratorní
- jedno, více a mnohoobjektový
- krátko, středně a dlouho trvající
- jedno, více a mnohopodnětový
- přímý
- modelový

VŠEOBECNÉ A SPECIÁLNÍ EMPIRICKÉ SCHÉMA

- konstrukce abstrahovaných podstatných znaků skutečnosti formalizovaných do písemných, matematických, grafických a jiných podob

MĚŘENÍ

- je metoda, při které stanovujeme korespondenci mezi dvěma relačními systémy. Je to tak vztah mezi objekty a matematickým objektem.

TEORETICKÉ METODY:

Třídící znak = teorie

HYPOTÉZA

•je tvrzení, věta, systém výroků o pravděpodobném vývoji systému, o pravdivosti nebo nepravdivosti tohoto vývoje.

Druhy hypotéz:

- východisková (základní, teoretická)
- pracovní
- statistická

VŠEOBECNÁ TEORIE

- je soubor tvrzení o nejvšeobecnějších vlastnostech jevů a vztahů dotýkajících se existence vesmíru a života v něm. Je popsána matematickým aparátem a vyjadřuje nejdokonalejší popis reality.

SPECIÁLNÍ TEORIE

- je systém poznatků popisující část libovolné oblasti. Obyčejně je součástí všeobecné teorie.

ABSTRAKTNÍ TEORIE

- výroky, zákonitosti, které vznikly abstrakcí zprostředkovanou pomocí pojmového vnímání, myšlení

VŠEOBECNÉ A SPECIÁLNÍ TEORETICKÉ SCHÉMA

- konstrukce abstrahovaných teoretických podstatných znaků zkoumaných skutečností, různě formulovaných

MYŠLENKOVÉ METODY:

Třídící znak = Způsoby myšlení

ANALÝZA

• členění celku na části, rozčleňování

Druhy:

- klasifikační
- syntetická
- vztahová (relační)
- kauzální
- funkcionální

SYNTÉZA

• spojování částí do homogenních celků, tříd, řádů, systémů

ABSTRAKCE

• vyčleňuje z jevů skutečnosti, podstatné souvislosti a vztahy

KONKRETIZACE

- včleňuje do jevů a vztahů podstatné znaky a souvislosti

INDUKCE

- postup od jednotlivého k zvláštnímu až všeobecnému

DEDUKCE

- postup usuzování od všeobecného po zvláštní až jednotlivé

ANALOGIE

- usuzování o shodě nebo podobnosti vlastnosti části celku, když tyto vlastnosti má celý celek

GENERALIZACE

- zevšeobecňování, vytvoření obecně platným, postup od jednoduchého ke složitému, méně všeobecného ke všeobecně platnému

IDEALIZACE

- je postup tvorby myšlenkových objektů

REIDEALIZACE

- tvorba reálných objektů z myšlenkových konstrukcí

LOGICKÉ METODY

Třídící znak: Logika

Logika je věda, předmětem které je zkoumání pravdivých hodnot logických výroků vzniklých operacemi a relacemi mezi objekty s možností jejich aplikace na správné usuzování, myšlení.

Logiku používá věda jako metodu při dokazování správnosti usuzování, vyvozování.

Je to způsob myšlení.

VÝROKOVÁ LOGIKA

•je částí matematické logiky, zabývající se tvorbou výroků jejich spojením, zjišťováním logické pravdivosti a odvozováním.

Výroky se spojují pomocí logických spojek. K základním patří:

- negace
- konjunkce
- disjunkce
- implikace
- ekvivalence

Další pojmy výrokové logiky:

tautologie – totožnost – pravdivý výrok

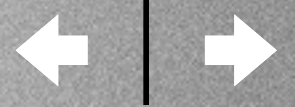
formule – je jazykový útvar vyjadřující nějaké tvrzení, kterému je možné přiznat pravdu nebo nepravdu. Jsou jednoduché a složité.

P = pravdivostní hodnota

N = nepravdivostní hodnota

písemná – p, q, r, s – označení neznámých výroků

logické vyvozování = zjišťování pravdivých nebo nepravdivých výroků

PREDIKÁTOVÁ LOGIKA

•je částí logiky zkoumající způsoby, kterými z formulí pomocí kvantifikátorů a logických spojek vznikají výroky.

Zabývá se:

➤dokazatelností

➤pravdivostí

Obsahuje:

➤predikáty

➤individuální proměnné

➤individuální konstanty

➤funkcionální proměnné

➤predikátové konstanty

TEORIE RELACÍ

- je částí matematické logiky.

Zkoumá:

- existencionální chápání vztahu (relace)
- strukturu vztahu
- vlastnosti vztahu
- zákony, kterými se řídí operace umožňující z daných relací tvořit relace jiné.

Relace

- vztah v jeho existencionálním chápání

Druhy relací:

- abstraktní
- dvojčlenná
- n-členná

HYBRIDNÍ METODY:

Jejich stavba i funkce je založená na komplexitě. Jsou vždy složené ve vícerých metodách spojených do komplexních celků tak, aby bylo možné poznání v rozsahu daném cílem výzkumu.

MODELOVÁNÍ

- poznávací metoda reálných objektů pomocí konstrukce jiných objektů, ve kterých jsou charakterizované podstatné vybrané vlastnosti, vztahy a souvislosti originálních objektů.
- Je založená na analogii a ostatních myšlenkových i empirických metodách. Výsledkem modelování jsou modely:
  - reálné
  - ideální
  - strukturální
  - funkcionální
  - matematické
  - stochastické
  - procesuální a jiné

SIMULACE

•je tvorba a aplikace nových systémů, které umožňují poznávat původní systémy v různých (umělých) stavech a procesech.

Dělí se na reálnou a virtuální (počítačovou).

Využití:

- možnosti poznání chování systémů ve změněných podmínkách,
- hledání optimálních algoritmů (optimalizace procesů).

KONSTRUKCE

•tvorba a aplikace nových objektů za účelem jejich studia nebo přímého používání.

Třídění:

- myšlenkové konstrukce
- reálné konstrukce

REKONSTRUKCE

- tvorba nových nebo odvozených objektů z původních
- přepracování úprava znaků a determinantů původních objektů

Třídění:

- částečná
- úplná
- myšlenková

IDEALIZACE

- je tvorba a aplikace myšlenkových objektů
- je jistým druhem abstrakce

REIDEALIZACE

- přetváření ideálních objektů na jiný typ ideálních nebo na reální objekty

VŠEOBECNÉ A SPECIÁLNÍ METODY

Třídící znak =
všeobecnost
specifičnost

VŠEOBECNÉ:

- myšlenkové
- empirické
- hybridní

SPECIFICKÉ:

- biomechanické
- technické
- biologické
- lékařské
- a jiné

Příklady: stroboskopie, tenzometrie, rentgenologie, endoskopie, magnetická rezonance a jiné

DIACHRONICKÁ METODA

Je druhem specifické metody, jejíž podstatou je výzkum jevu v jeho časových intervalech.

Zkoumá: - jevy, skutečnosti v čase, příčiny přeměn a stavů, stavy systémů před jevem, který zkoumá

- HISTORICKÁ METODA
- KOMPARATIVNÍ METODA

SYNCHRONICKÁ METODA

Je druhem specifické metody, jejíž podstatou je: výzkum podobných jevů v různých oblastech a kulturách v tom jistém čase. (abstrakce času)

KOMPARATIVNÍ METODY

KVANTITATIVNÍ METODY:

Tento druh třídění metod je založený na způsobech použití prostředků výzkumu. Kvantitativní metody tedy nejsou jednou metodou, ale souborem, který má následující znaky:

- používá přesného měření, množství, intenzity a frekvence jevů skutečnosti
- klade důraz na příčinné vztahy proměnných
- má jinou strukturu, používá hypotézu, ověřování pomocí matematicko-statistických prostředků
- výsledkem jsou všeobecné zákonitosti a zákony (nometetické vědy)
- jejich funkcí je explanace a predikce jevů a vztahů skutečnosti

Měření

Experiment

Kvaziexperiment

Pozorování

Dotazník

Interview

Rozhovor

Konstrukce

Rekonstrukce

KVALITATIVNÍ METODY:

Jsou souborem metod, pro které je charakteristické:

- individuální, skupinový
- svěrázný pohled na svět
- zkoumá subjekty v jejich přirozeném prostředí a podmínkách
- výzkumník je součástí děje, stavů reality
- je typem exploračního výzkumu

- případová studie
- studium dokumentů
- pozorování
- rozhovor

Rozdíl mezi kvantitativními a kvalitativními metodami

Kvantitativní

Kvalitativní

Definitorické určení proměnných	Tvorba definice v průběhu výzkumu
Exaktní vytyčení problému vyplývající z dosavadních analýz	Bez vytyčení problému
Důraz na spolehlivost nástrojů	Důraz na reliabilitu závěru
Použití kvantitativních metod	Narativní popisy výzkumných procedur
Matematicko-statistické zpracování výsledků	Myšlenkové a logické metody zpracování údajů
Striktní verifikace hypotéz	Narativní shrnutí výsledků
Analytický přístup	Holistická deskripce jevu
Záměrná manipulace jevů a procesů	Snaha o kontinuitu jevů – o nenarušení dějů

Literatura

1. Baláž, J., Majherová, M., Kasa, J. Metodológia telesnej výchovy a športu. Testovanie a základy štatistiky. Bratislava, PdF UK, 1997
2. Filkorn, V. Povaha súčasnej vedy a jej metódy. Veda, Bratislava, 1998
3. Gahér, F. Logika pre každého. Bratislava, Iris, 2003
4. Gajdúšek, J. Fyzikálne poznanie a jeho modelovanie v školskej fyzike. Google kekule science v pjs. Sk/fyzika a didaktika/02 htm.
5. Olejár, M., Baláž, J., Ryba, J. Metodológia telesnej výchovy a športu. Kvantifikácia a meranie. Hradec Králové, Gaudeamus, 1998
6. Olejár, M., Olejárová, I. Populárny slovník modernej fyziky. Bratislava, Young Scientist, 2005

7. Olejár, M. a kol. Olejárova encyklopédia matematiky. Bratislava, Young Scientist, 2006
8. Olejár, M. a kol. Úvod do vedy, kniha 1. Bratislava, Young Scientist, 2006
9. Olejár, M. a kol. Štruktúra vedy, kniha 1. Bratislava, Young Scientist, 2006
10. Olejár, M., Baláž, J., Ryba, J. Metodológia telesnej výchovy a športu. Kvantifikácia a merení. Hradec Králové, Gaudeamus, 1998
11. Ondrejko, D., Bednár, R. Sociálne ukazovatele a možnosti ich použitia. Bratislava, Pedagogika 2000, roč. 1, č. 2, 123-153
12. Průcha, J. Úvod do metodologie a metod pedagogického výzkumu. Praha, 1993
13. Sousedík, P. Logika pro studenty humanitních oborů. Praha, Vyšehrad, 2008